

ИНСТИТУТ ПО ФИЛОСОФИЯ И СОЦИОЛОГИЯ

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

УТВЪРДИЛ:

Директор на ИФС

проф. дсн Емилия Ченгелова

**КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

НАУЧНА ОБЛАСТ: 2. ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 2.3. ФИЛОСОФИЯ

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА: ФИЛОСОФИЯ НА ИСТОРИЯТА

ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН: ДОКТОР

НИВО ПО НКР:

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: ДОКТОР ПО ФИЛОСОФИЯ

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 3 /три / или 4 /четири/ ГОДИНИ

**ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА / САМОСТОЯТЕЛНА
ЗАДОЧНА**

**КВАЛИФИКАЦИОННАТА
ХАРАКТЕРИСТИКА Е ВЪВЕДЕНА С ПЛАНА
ЗА ОБУЧЕНИЕ ПРЕЗ: 2023 г.**

СОФИЯ, 2023

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМАТА

Секция „Социални теории, стратегии и прогнози“ на ИФС-БАН предлага програма за обучение на докторанти в образователната и научна степен „Доктор“ в научната специалност „Философия на историята“. Програмата е предназначена за магистри, които са завършили философия, но също така и широк кръг хуманитарни специалности. В определени случаи тя е подходяща и за студенти от природо-научните специалности.

При обучението на докторантите се прилагат съвременни изследователски подходи, методи и форми на философстване. Чрез обучението се осигурява разширяване на фундаменталната теоретико-професионална подготовка чрез разработване на дисертационен труд по основополагащ или приложен проблем за науката и обществената практика в съответствие с съвременните изисквания и необходимостта от непосредствено обвързване на научната теория с духовните предизвикателства на епохата.

Целта на философската колегия в ИФС-БАН е да утвърди докторантурата като основна форма за организирана подготовка на висококвалифицирани кадри в областта на философията. В духа на изискванията на Болонския процес учените по философия последователно работят за задълбочено усвояване от страна на докторантите на систематизирани знания в областта на философията на историята и за овладяване на основните умения и методи за самостоятелни научни изследвания. Акцентът при обучението на докторанти се поставя и върху изграждането на способности за критическо философстване, оценяване и синтез на новите глобалистки и постмодерни идеи, интерпретации и подходи във философските изследвания. Внимание се отделя на формирането на докторантите като млади учени, притежаващи способността свободно да комуникират с колеги от професионалната общност, както и с по-широка аудитория. Последното е от особена важност предвид спецификите на региона и, по-общо, нивото на развитието на България като страна членка на Европейския съюз.

2. ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Целта на докторантурата по научната специалност „Философия на историята“ е да бъдат подготвени висококвалифицирани и с достатъчен научен потенциал кадри, които със знания и научно-изследователски умения да допринасят за развитието на духовността в България. Тренирането на иновативното мислене у докторантите е основен приоритет на програмата.

Защитили докторска степен могат да се реализират в много области на обществения и професионалния живот у нас и чужбина: наука, образование, културна сфера, управленски дейности, проектна дейност и др.

3. ОБЩА КВАЛИФИКАЦИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Целта на ДП „Философия на историята“ е да подготви специалисти в областта на знанието за историята, способни да анализират критически режимите на неговото легитимиране, неговите социални и политически употреби, както и потенциалните ефекти

на институционалната или публичната подкрепа за конкретни интерпретации на миналото.

Програмата осигурява гъвкава специализация, позволяваща на успешно завършилите образованието си докторанти да се реализират успешно както в областта на науката и образованието, така и във всички професии в рамките на държавни институции, публични органи или неправителствени организации, ангажирани с публични политики, предполагащи отчитането на значението или влиянието на историята, както и в държавни и публични институции, чиято работа изисква експертно оценяване на социалните рискове и ефекти на историческото знание и интерпретациите на миналото.

4. УСВОЕНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ СЪГЛАСНО НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА

4.1. Знания (теоретически и/или фактологически)

Завършилите ДП „Философия на историята“ трябва да притежават систематизирани знания в областта на философията на историята и прилагане на критичен анализ. Да са овладели методи, свързани с реализацията на научно изследване по философия. Придобиване на знания на най-високо равнище в областта на философията, както и в близки хуманитарни области, да притежават способност за разширяване и проблематично изменение на съществуващи знания в областта на философията и в други близки научни области.

4.2. Умения (познавателни и/или практически)

Умение за осъществяване на интердисциплинарна методология за изследване в областта на хуманитаристиката. Докторантите, завършили докторската програма по „Философия на историята“, трябва да умеят да осъществяват критични изследвания и свободно да боравят с философската трансцендентално-логическа, херменевтична и феноменологична методология. Да притежават умения за разширяване и преодоляване на критични проблеми в областта на проучването, както и да се развиват иновативни теоретични решения.

4.3. Самостоятелност и отговорност

Докторантите в програмата трябва да създават и интегрират нови знания чрез самостоятелност на изследването, както и да разширяват обхвата на философската теоретизация чрез адаптация в актуалната проблематика. Да притежават самостоятелна преценка за постигнатите резултати от изследваната философска проблематика. Да притежават способност за адаптация в съвременния изследователски процес.

4.4. Компетентност за учене

Докторантите, завършили програмата, ще имат капацитет за систематично философско придобиване на знания и тяхното осмисляне и разбиране. Ще имат капацитет да разбират принципите на научното изследване, публикационната активност и ще имат ориентация в съвременните библиографски и наукометрични системи.

4.5. Комуникативни и социални компетентности

Успешно завършилите ДП „Философия на историята“ трябва да демонстрират компетентност за концептуализация и осъществяване на проекти за нови знания, както и прилагане и разбиране на най-модерните теоретични достижения с областта на философското знание; да притежават езикова компетентност, която да позволява свободния обмен на теоретичен материал и разпространение на идеи.

4.6. Професионални компетентности

Докторантите, завършили програмата по „Философия на историята“, трябва да разбират в детайли техниките за прилагане на научно и академично изследване. Те ще могат да правят преценка по сложни въпроси в областта на философията, дори и в отсъствието на пълни данни; да представят систематично идеите си и да извеждат и проблематизират философски концепти пред специалисти и неспециалисти в областта. Те ще са подготвени да продължават изследванията си в съответната философска област на по-сложни концептуални равнища, като допринасят за развитието на нови идеи и теоретични методи.

5. СФЕРИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Придобилите ОНС „доктор“ по „Философия на историята“ имат следните възможности за професионална реализация:

В системата на МОН:

- специалисти по обществени науки и религиозни специалисти
- изследовател в структурите на висшето образование
- преподавател във висше училище
- експерт към регионалните инспекторати по образование и култура по въпросите, свързани с хуманитарното образование и формите на неговото социално приложение
- експерт в общински отдел „Образование“
- консултант и организатор на социални и културни дейности в неправителствени и благотворителни организации и в системата на непрекъснатото образование
- аналитичен специалист в образованието като изследовател в областта на философията и гражданското образование

В системата на Министерство на труда и социалната политика като:

- експерт в общинските комисии за образование и култура и към общинските дирекции

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които завършилите ОНС „доктор“ по „Философия на историята“, могат да заемат, са:

- група 231 – Преподаватели във висши училища;
- група 233 – Учители по общообразователна подготовка в средното образование (V-XII клас);
- група 263 – Специалисти по обществени науки и религиозни специалисти;
- единична група 1223 – Ръководители на научноизследователска и развойна дейност;
- единична група 1345 – Ръководители в образованието;
- единична група 3435 – Други приложни специалисти в областта на изкуството и културата.

Ръководител на секция „Социални теории, стратегии и прогнози“:

.....

/проф. дфн Б. Тодорова/

**Квалификационната характеристика на успешно завършилите ДП „Философия на историята“ е приета с Решение НС на ИФС, Протокол № 18/24.10.2023 г.,*